

Gemeenteraad van Goeree-Overflakkee
Postbus 1
3240 AA MIDDELHARNIS

Ons kenmerk : Z -24-165054/23451
Behandelaar : C.J. Slui
Uw kenmerk :
Uw brief :
Onderwerp : Beantwoording
schriftelijke vragen
d.d. 3 augustus 2024
fractie SGP over plan
Delta21
Datum : 4 september 2024

Geachte raad,

De aanleiding voor deze raadsbrief zijn schriftelijke vragen.

De fractie van de SGP heeft op 3 augustus 2024 aan ons college schriftelijke vragen gesteld over het plan Delta21. Deze vragen treft u in de bijlage bij deze brief aan.

Hieronder beantwoorden wij deze vragen in de volgorde zoals ze respectievelijk zijn ingediend.

1. Heeft het college kennisgenomen van het bericht [Animatievideo online over megaplan Delta21 Eilanden-Nieuws \(eilandennieuws.nl\)](#)?

Ja, het college heeft hiervan kennisgenomen. Dit initiatief speelt al jaren en we volgen dit al een hele tijd.

2. Wat is volgens het college de status van het plan Delta21 en in welk stadium bevindt het plan zich?

Delta21 is een particulier initiatief, dat al jaren aan de weg timmert en zich steeds door ontwikkelt met behulp van o.a. studenten. Delta21 heeft geen status in het publiek-juridische domein. In het Kennisprogramma Zeespiegelstijging (spoor IV, lange termijn oplossingsrichtingen) is Delta 21 als één van de ruim 100 geïnventariseerde plannen meegenomen bij het verkennen van mogelijke toekomstige waterstaatkundige inrichting van Nederland. De initiatiefnemers hebben daarmee als een van de zogenaamde plannenmakers meegedacht in het consortium 'zeewaarts'. De eindrapportages van spoor IV zijn gepresenteerd tijdens de Landelijke Dag van het Kennisprogramma Zeespiegelstijging d.d. 4 maart 2024 te Bussum. De eindrapportage voor oplossingsrichting 'zeewaarts' is hier te vinden: [Eindrapportage oplossingsrichting 'zeewaarts' | Publicatie | Deltaprogramma](#). De eindrapportages geven een beeld van mogelijkheden en onmogelijkheden van de drie oplossingsrichtingen. Het doel van deze uitwerkingen was niet om nu een keuze te maken voor één oplossingsrichting, maar om zo goed mogelijk te kunnen bepalen wat moet worden gedaan en moet worden gelaten om toekomstige keuzes voorlopig nog open te houden.

De uitwerkingen van de oplossingsrichtingen zijn nu nog met name gericht op waterveiligheid en zoetwater. Eind 2024 worden onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) impactanalyses uitgevoerd, waarin de effecten van de oplossingsrichtingen verder worden uitgewerkt. Niet alleen op waterveiligheid, zoetwaterbeschikbaarheid en zoutindringing, maar ook op overige effecten

zoals ecologie, economie etc. Op basis van die uitwerking gaat het kennisprogramma de onderlinge samenhang van de rapportages nader beschrijven in adaptatiepaden (2025), die een beeld moeten geven hoe in de (verre) toekomst keuzes gemaakt kunnen gaan worden over Nederland.

- 3. Is het college het met de SGP-fractie eens dat Delta21 een grote bedreiging kan zijn voor ons eiland in algemene zin, maar meer specifiek ook voor het maritieme cluster, de vissers in de Voordelta en de recreatiesector (met alle aanverwante economische activiteit) op de Kop van ons eiland?**

Zoals bij de beantwoording van vraag 2. is aangegeven, is Delta21 één van de ruim 100 geïnterpreteerde plannen die meegenomen worden bij het verkennen van mogelijke toekomstige waterstaatkundige inrichting van Nederland. We mogen dan ook niet onderschatten dat er gevolgen zijn voor onze economische activiteiten zoals visserij, maritiem breed en recreatie en de gevolgen voor de zoetwaterbeschikbaarheid. We volgen daarom ook nauwlettend het proces van de impactanalyses.

- 4. Welke effecten ziet het college van plan Delta21 voor ons eiland in brede zin?**

Dat is momenteel niet aan te geven. Vanuit de kant van het rijk is geen steun gegeven of ingestemd met de ontwikkelrichting van dit plan (zie ook de beantwoording bij vraag 6.)

- 5. Is het college bereid om nadere studie te (laten) doen naar deze effecten, als die onvoldoende te doorgronden zijn, en de resultaten daarvan te delen met de gemeenteraad?**

Het plan heeft geen officiële status en er wordt nog steeds aan gewerkt. Het is wat ons betreft nu voorbarig om al een studie te laten verrichten. Onze gemeente neemt deel aan het deltaprogramma Zuidwestelijke Delta en vanuit dat programma zullen we de plannen blijven volgen en daar waar nodig onze belangen voor het voetlicht brengen. Zie verder ook de beantwoording onder de vragen 2., 3. en 6.

- 6. In hoeverre is de gemeente betrokken (geweest) bij de ontwikkeling van dit plan? In hoeverre zijn medeoverheden erbij betrokken? Is van de kant van de overheid op enigerlei wijze al steun gegeven aan of zelfs ingestemd met de ontwikkelrichting van dit plan?**

De gemeente is niet betrokken geweest bij de ontwikkeling van dit plan. Het Kennisprogramma Zeespiegelstijging levert kennis die nodig is om de afwegingen en keuzes in het Deltaprogramma te kunnen maken. Klimaatbestendige keuzes voor de lange termijn zijn onderdeel van de herijking van het Deltaprogramma (met als onderdeel daarvan het deltaprogramma Zuidwestelijke Delta waar wij als gemeente bij zijn aangesloten) dat op Prinsjesdag 2026 zal worden gepubliceerd. Keuzes voor waterstaatkundige inrichting waaronder eventueel de Haringvlietmonding en effecten daarvan op Goeree-Overflakkee zijn op dit moment nog niet aan de orde en zullen uiteindelijk alleen in nationale afweging gemaakt worden. Vanuit Rijkszijde, in dit geval het ministerie van I&W, is ons meegedeeld dat er geen steun is gegeven of is ingestemd met de ontwikkelrichting van dit plan.

- 7. Welke stappen heeft het college ondernomen, of is het van plan te ondernemen richting de initiatiefnemers en/of andere overheden/betrokkenen ten aanzien van dit plan?**

Zoals bij de beantwoording van vraag 5. is aangegeven participeert onze gemeente in het deltaprogramma Zuidwestelijke Delta waar initiatieven in bredere context worden

bestudeerd en waar we in een vroeg stadium betrokken worden bij verschillende initiatieven en planvormingen. In dat verband zijn ook de zorgen gedeeld over het plan Delta21. Zie verder ook de beantwoording onder 2., 5. en 6.

Tot slot voor de volledigheid nog het volgende.

Op het ministerie van I&W is vorig jaar ook het plan Delta21 onderwerp van gesprek geweest. De gezamenlijke reactie (Rijkwaterstaat Zee en Delta, Staf Deltacommissaris, het directoraat-generaal Water en Bodem en het Kennisprogramma Zeespiegelstijging) op dit plan had toen de volgende strekking:

“Over dit plan, dat hoogwaterveiligheid combineert met energieopslag en natuurontwikkeling en bekend staat onder de naam [Delta21](#), wordt inderdaad nagedacht binnen DGWB, RWS en de staf Deltacommissaris. Dat gebeurt in het kader van spoor 4 van het Kennisprogramma Zeespiegelstijging. Daarin worden voor de lange termijn alternatieve oplossingsrichtingen onderzocht voor het geval dat de huidige strategie niet langer houdbaar is. En hoe we daar nu al rekening mee kunnen houden. Daar zijn sinds april 2023 drie consortia mee aan de slag. Deze consortia bestaan uit overheden, kennisinstellingen, ingenieurs- en ontwerp bureaus en waterbouwers. Ze werken verschillende oplossingen uit voor een klimaatbestendige inrichting van ons land in 2100 en daarna. De consortia richten zich op de oplossingen ‘zeewaarts’, ‘meebewegen’ en ‘beschermen’. Delta21 maakt onderdeel uit van de oplossing ‘zeewaarts’, waarbij het land richting zee wordt uitgebreid met een tweede kustlijn en er een buffermeer voor rivierwater ontstaat. De initiatiefnemers van Delta21 nemen actief deel aan de consortia.

De levensvatbaarheid van Delta21 voor de lange termijn wordt dus gezien vanuit spoor 4 van het Kennisprogramma Zeespiegelstijging. De levensvatbaarheid voor de korte termijn vormt echter een probleem: Delta21 past niet binnen de huidige voorkeursstrategie van het Deltaprogramma (en naar verwachting ook niet binnen de herijking van de voorkeursstrategie in 2026) en sluit onvoldoende aan bij de structurerende keuzes van Water en Bodem Sturend. Dat komt met name door de spanning met de zoetwaterbelangen. Delta21 gaat namelijk voor het herstel van de estuariene natuur uit van een vrijwel permanente, volledige openstelling van de Haringvlietssluisen. Het zoute getij keert daardoor weer terug op het Haringvliet en de zouttong die daarbij ontstaat kan doorlopen tot aan de Biesbosch. Het huidige beleid is er op gericht dat we via lerend implementeren van het Kierbesluit Haringvliet de juiste balans blijven zoeken tussen de natuurbelangen (vispasseerbaarheid van de Haringvlietssluisen) en de zoetwaterbelangen. Het plan gaat ook uit van een zout Volkerak-Zoommeer. Dit betekent dat ook de huidige zoetwaterfunctie van dat meer niet langer vervuld kan worden. Dat druist in tegen de eind 2020 door de Tweede Kamer aangenomen motie Stoffer over het zoet houden van het Volkerak-Zoommeer.

Andere aandachtspunten zijn:

- de grote pompcapaciteit die onder extreme omstandigheden nodig is voor de afvoer van rivierwater, nl. 10.000m³/s. Ter indicatie: Nederlands grootste pompgemaal bij IJmuiden heeft een capaciteit van 260 m³/s.*
- de situering van Delta21 in de Voordelta. Dat is een Natura2000-gebied. Er is dus spanning met de huidige natuurbeschermingsregels.*

Afrondend:

Delta21 is nu nog een op zichzelf staand plan dat lastig inpasbaar is in de huidige (ontwikkel)strategie voor de Rijn-Maas-Scheldedelta. Bovendien zou dan een voorschot worden genomen op de lange termijn oplossingsrichtingen die vanuit spoor 4 van het Kennisprogramma Zeespiegelstijging worden onderzocht. Daarom is het beter om Delta21 (eerst) samen met de andere lange termijn opties van spoor 4 af te wegen vanuit een integrale totaalvisie op de toekomstige ontwikkeling van het gehele gebied. Een afweging daarbij is ook dat voor de waterveiligheid van Rijnmond-Drechtsteden een alternatieve oplossing als Delta21 nu nog niet nodig is.”

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Bijlage(n):

1. [Schriftelijke vragen d.d. 3 augustus 2024 fractie SGP over plan Delta21](#)

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Goeree-Overflakkee,

drs. Simone van Heeren
secretaris

mr. Ada Grootenboer-Dubbelman
burgemeester

In verband met automatische aanmaak is deze brief niet ondertekend.